

Halvtidsöversyn av Lissabonstrategin

Europaparlamentets resolution om halvtidsöversynen av Lissabonstrategin

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 103 i arbetsordningen.
- 1. Europaparlamentet är fast övertygat om att Europeiska unionen i samband med det globala målet om hållbar utveckling kan utgöra en förebild för ekonomiska, sociala och miljömässiga framsteg i världen. Parlamentet vidhåller värdet av de strategiska mål som fastställdes vid Europeiska rådets möten i Lissabon och Göteborg med syftet att främja sysselsättning, ekonomiska reformer, konkurrenskraft, inre marknadens förverkligande, social sammanhållning och miljöskydd som drivkrafter i en hållbar och tillväxtorienterad ekonomi. Parlamentet anser att Lissabonstrategin skall utgöra EU:s högsta prioritet under den kommande femårsperioden.
- 2. Europaparlamentet bekräftar sitt engagemang när det gäller Lissabonstrategin och stöder dess mål att åstadkomma en dynamisk ekonomi och ett bättre samhälle med högre livskvalitet genom att främja tillväxt och sysselsättning och därigenom skapa ett ramverk för social sammanhållning och för miljöpolitiken. Parlamentet anser att hållbar tillväxt och sysselsättning utgör EU:s viktigaste mål som ligger till grund för sociala och miljömässiga framsteg. Parlamentet framhävdar att en väl utformad social- och miljöpolitik är i sig en nyckelfaktor när det gäller att förbättra Europas ekonomiska resultat.
- 3. Europaparlamentet konstaterar att den fria rörligheten för varor redan fungerar väl men att den inre marknaden ändå är långt ifrån fullbordad och att det därför krävs kraftfullare insatser för dess förverkligande.
- 4. Europaparlamentet anser att Lissabonagendans framgångsrika genomförande är beroende av att medlemsstaterna genomför erforderliga strukturreformer för att bevara den europeiska sociala modellen. Parlamentet anser vidare att det krävs en makroekonomisk ram som stimulerar tillväxt och kombinerar stabilitet med incitament till investeringar i Lissabonmålen.
- 5. Europaparlamentet framhåller miljöpolitikens positiva bidrag till tillväxt och sysselsättning, inte minst genom utvecklingen av miljöinnovationer, och konstaterar samtidigt att det finns ett antal utmaningar som EU måste gripa sig an i frågor som rör naturresurser och miljö, exempelvis klimatförändringarna och den minskande biologiska mångfalden. Om dessa frågor inte omedelbart tas i beaktande kommer de att medföra kostnader och direkta konsekvenser för Lissabonstrategins tillväxtmål. Parlamentet anser därför att det är nödvändigt att inbegripa miljööverväganden i den reviderade Lissabonprocessen. Parlamentet vidhåller att en förnuftig politik för miljö, hälsa och livsmedelssäkerhet kommer att få positiva följder för tillväxt och konkurrenskraft.

6. Europaparlamentet anser i likhet med kommissionen att man för att blåsa nytt liv i Lissabonstrategin måste gripa sig an orsakerna till att de mål som uppställdes i mars 2000 inte förverkligats. Vidare måste Lissabonstrategin komma i centrum för såväl den nationella debatten som debatten på EU-planet, vilket i sin tur är beroende av följande faktorer:
 - Tydligare prioriteringar med identifierbara prioriterade åtgärder inom vart och ett av Lissabonagendans tre delområden så att ett tydligare fokus kan åstadkommas och Lissabonprocessens oklara inriktning avhjälpas.
 - En attraktiv och välformulerad vision som kan mobilisera den europeiska allmänheten.
 - Öppnare och insynsvänligare processer då politiska beslut fattas och genomförs, med målet att öka den demokratiska kontrollen och stärka delaktigheten hos parlamentsledamöter och medborgare på såväl nationell som europeisk nivå.
 - De nationella och europeiska budgetmedel som krävs för att på ett konkret sätt omsätta målen i handling.
 - Stimulans till privata och offentliga finansieringar.
7. Europaparlamentet anser att Lissabonstrategin under vårens möte med Europeiska rådet skall inriktas på centrala mål som syftar till att skapa tillväxt och arbetstillfällen genom åtgärder för ett kunskapsbaserat samhälle, främjande av offentliga och privata investeringar i Lissabonmålen, främjande av ett företagsvänligt klimat, en socialpolitik grundad på integrering, säkerhet, solidaritet och anpassningsförmåga samt utnyttjande av EU:s miljöpolitik som en konkurrensfördel.
8. Europaparlamentet anser att ett tillväxtorienterat och hållbart makroekonomiskt klimat måste garanteras om dessa ekonomiska, sociala och miljömässiga mål skall uppnås och att detta är en förutsättning för Europas internationella konkurrenskraft. Parlamentet konstaterar att detta förutsätter en dynamisk ekonomisk och arbetsmarknadsmässig utveckling, en stabil valuta, minskade statsskulder och statliga underskott samt hållbara pensionssystem.
9. Europaparlamentet anser att entreprenörskap, risktagande, personliga initiativ och personligt ansvar bör främjas, att ekonomins regleringssystem bör vara hanterbart och byråkratiskt och att skattesystemet bör vara okomplicerat och rättvist. Parlamentet konstaterar att den ekonomiska politiken måste präglas av ett stort mått av förutsebarhet.
10. Europaparlamentet framhåller att Lissabonstrategin, för att samla en bred uppslutning kring förändring, allmänt måste uppfattas som en strategi vars fördelar kommer många till godo och som utvecklas i samarbete med samtliga berörda socioekonomiska aktörer och som dessutom verkar för arbetsmarknader där både dynamik och trygghet främjas, och samtidigt strävar efter att modernisera men inte försvaga de sociala trygghetssystemen och behandlar höga sociala och miljömässiga normer som en del av den europeiska konkurrensmodellen.

11. Europaparlamentet framhåller betydelsen för Europas konkurrenskraft av att en inre marknad för tjänster förverkligas där jämvikt råder mellan marknadsavreglering, allmännyttiga tjänster samt sociala rättigheter och konsumenträttigheter. Parlamentet understryker den roll tjänster av allmänt intresse spelar för att främja social integration, territoriell sammanhållning och en effektivare inre marknad. Parlamentet uppmanar rådet att vid toppmötet verka för en rättslig ram för tjänster av allmänt intresse för att säkerställa att de håller en hög kvalitet och är tillgängliga för alla EU-medborgare, samtidigt som subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna skall tillämpas på dessa tjänster.
12. Europaparlamentet framhåller på nytt betydelsen av högkvalitativa, allmänt tillgängliga och effektivt tillhandahållna tjänster för de mål om livskvalitet och social sammanhållning som bär upp Lissabonstrategin. Parlamentet anser att konkret genomförda åtgärder inom offentlig upphandling bör ingå i Lissabonmålen.
13. Europaparlamentet anser att små och medelstora företags centrala betydelse för genomförandet av Lissabonstrategin måste få ett tydligare erkännande. Sektorn för små och medelstora företag står för den största andelen arbetstillfällen i EU och har på senare år dessutom skapat fler arbetstillfällen än någon annan sektor. Parlamentet efterlyser därför kraftfullare åtgärder för att skapa ett gynnsammare klimat för små och medelstora företag genom att undvika onödiga byråkratiska bördor och underlätta tillgång till investeringsmedel.
14. Europaparlamentet anser att inrättandet av ett samhälle som uppmuntrar förändring kräver ekonomiska beslutsprocesser som bättre involverar berörda parter. Parlamentet erinrar om att det vid Europeiska rådets möte i Bryssel underströks att en hög nivå av socialt skydd utgör en central faktor i Lissabonstrategin och upprepar att det är oacceptabelt att det finns människor som lever under fattigdomsstrecket och är socialt marginaliserade. Parlamentet stöder den uppmaning som framfördes vid samma tillfälle, nämligen att stärka insatserna för att bekämpa fattigdom och social marginalisering, så att det kan antas en helhetsstrategi som skall ge nya och nödvändiga impulser till målet att utrota fattigdomen till 2010 och så att alla EU-medborgare kan få tillgång till sina grundläggande rättigheter. Parlamentet uppmanar Europeiska rådet att vid vårens möte verka för en ambitiös social agenda.
15. Europaparlamentet anser att en tillfredsställande överenskommelse om den nya lagstiftningen för kemiska ämnen (REACH) skulle bli ett tydligt exempel på en fungerande Lissabonstrategi där jämvikt råder mellan konkurrenskraftsmålen och målen inom miljö, sociala frågor och folkhälsofrågor.
16. Europaparlamentet anser att en konkurrenskraftig energimarknad som främjar hållbara energival är en av förutsättningarna för en konkurrenskraftig och hållbar europeisk ekonomi och uppmanar enträget kommissionen att lägga fram ett nytt initiativ för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla aktörer och alla energiformer, däribland förnybara energikällor. Parlamentet konstaterar vidare att förbättrad resursproduktivitet minskar kostnaderna för industrin och hushållen och att den på så vis frigör resurser för andra investeringar och gör EU:s ekonomi mindre beroende av knappa resurser och ombytliga resursmarknader.

17. Europaparlamentet anser att det i halvtidsöversynen bör tas vederbörlig hänsyn till de bidrag som ny framtidsteknik (exempelvis nano- och mikroteknik, medicinsk teknik och laserteknik samt transport- och logistikteknik), miljöteknik och höga miljönormer kan lämna till en framgångsrik konkurrensstrategi och efterlyser ökat stöd till miljöteknik och miljöeffektiva innovationer. Mer allmänt betonar parlamentet den betydelse som livskvalitetsaspekten har för investeringar och industrilokaliseringar. Möjligheterna att uppnå dessa mål kommer att försämrats kraftigt om klimatförändringarna och den minskande biologiska mångfalden ignoreras.
18. Europaparlamentet bekräftar med tanke på Europeiska rådets beslut om framtidens klimatpolitik de synpunkter det gav uttryck för i resolutionen av den 13 januari 2005 om resultatet av Buenos Aires-konferensen om klimatförändringar¹.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inta en ledande roll och föreslå strategier för att förbättra arbetsmarknadernas funktionssätt och förbereda ungdomen inför framtida förändringar och därigenom att förbättra ungdomars möjligheter att få utbildningsbevis godkända och möjligheterna till utbildning och arbete över nationsgränserna, detta samtidigt som full hänsyn tas till principen om solidaritet över generationsgränserna och den demografiska situationen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga och omfattande åtgärder för att främja kompletterande finanssystem som ett komplement till befintliga nationella pensionssystem. Parlamentet anser att arbetsmarknadernas ökade flexibilitet bör inriktas på att förbättra möjligheterna att få fler människor i arbete, varvid särskild vikt skall läggas vid de särskilda behoven för små och medelstora företag.
20. Europa parlamentet uppmuntrar således ett europeiskt initiativ till förmån för ungdomen, som föreslagits av flera medlemsstater och som finns med i kommissionens meddelande till Europeiska rådets vårmöte.
21. Europaparlamentet anser att jordbruksutgifter till stöd för landsbygdens utveckling är en nyckelfaktor i Lissabonstrategin, i synnerhet genom utbildning av unga lantbrukare, något som är av särskilt stor betydelse i de nya medlemsstaterna.
22. Europaparlamentet anser att den lagliga invandringen kan spela en viktig roll för att förbättra den kunskapsbaserade ekonomin i Europa och påskynda den ekonomiska utvecklingen.
23. Europaparlamentet anser att den europeiska kunskapsekonomins framstående ställning är beroende av att skapa välutbildad och högkvalificerad arbetskraft och av att betydligt mer och effektivare forskning och innovation bedrivs. En utbildning av hög kvalitet som är tillgänglig för alla är av avgörande betydelse för en stark ekonomi och ett rättvist samhälle. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att aktivt främja vetenskaplig forskning under alla skeden av innovationsprocessen, från idéstadiet till genomförandet på företagsnivå.
24. Europaparlamentet anser att utbildning, förstärkning av humankapitalet samt livslångt lärande skall ställas i centrum för Lissabonstrategin i samband med halvtidsöversynen och att det i samband med Europeiska rådets vårmöte skall uppställas ambitiösa mål.

¹ Antagna texter, P6_TA(2005)0005.

25. Europaparlamentet erinrar om att den största enskilda grupp som är utestängd från arbetsmarknaden i vissa medlemsstater är kvinnor. Beslutet att börja yrkesarbeta är ofta beroende av arbetstillgången och arbetets attraktionskraft. Parlamentet uppmanar därför Europeiska rådet att vid vårmötet ta upp behovet av att integrera könsperspektivet i Lissabonmålen, bland annat genom åtgärder för att främja familjevänliga sysselsättningsmönster och arbetstider liksom trygga anställningsförhållanden och likabehandling, förbättra tillgången till vidareutbildning, minska de könsrelaterade lönseskillnaderna och bygga ut barn- och äldreomsorgen.
26. Europaparlamentet stöder tanken på en integrerad forsknings- och industripolitik med särskild inriktning på små- och medelstora företag och tillgången till finansiering av denna. Parlamentet anser även att Europa behöver en solid industriell bas och att dess konkurrenskraft måste stärkas genom att viktiga initiativ på teknologiområdet genomförs på privat basis och/eller genom offentlig-privata partnerskap.
27. Europaparlamentet uppmanar samtliga medlemsstater att i samband med Europeiska rådets vårmöte åta sig att vidta de nödvändiga åtgärderna för att höja utgifterna för forskning och utveckling till minst 3 procent av nationalinkomsten (2 procent till den privata och 1 procent till den offentliga sektorn) och att samtidigt se till att alla stödåtgärder stäms av mot Lissabonmålen. Parlamentet betonar att detta måste ske tillsammans med en fördubbling av gemenskapens finansiering av forskning och utveckling i enlighet med Lissabonmålen, vilket bland annat innefattar godkännandet av ett europeiskt forskningsråd som skall inrättas som ett oberoende rådgivande organ i forskningsfrågor.
28. Europaparlamentet anser att prioritet skall ges åt åtgärder som underlättar gränsöverskridande utbyte av forskare.
29. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att göra större ansträngningar för att ta fram ett kostnadseffektivt, mindre betvingande samt välfungerande gemenskapspatent som garanterar rättssäkerheten, skapar möjligheter för små och medelstora företag och ger forskningen och utvecklingen betydande stimulans.
30. Europaparlamentet stöder kommissionen i dess ansträngningar att tillsammans med parlamentet fastställa en tillförlitlig färdplan med tydliga lagstiftnings- och budgetprioriteringar inom Lissabonstrategins tre pelare, men begär att få höras ingående i fråga om färdplanens innehåll och i fråga om inrättandet av en effektiv mekanism för gemensam planering mellan kommissionen och parlamentet.
31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vara mer konsekvent i användningen av ekonomiska, sociala och hälso- och miljörelaterade konsekvensbedömningar, att samarbeta med parlamentet i övervakningen och genomförandet av gällande lagstiftning¹ och att därvidlag prioritera att det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning omsätts i praktiken, bland annat genom lämpliga mekanismer för att höra alla berörda parter. Parlamentet framhåller emellertid att konsekvensbedömningen alltid måste beakta kostnaderna för uteblivna åtgärder liksom kostnaderna och fördelarna på lång sikt i såväl

¹ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

ekonomiskt som kvalitativt hänseende. Parlamentet efterlyser även bättre efterhandsanalyser av beslutade och genomförda åtgärder.

32. Europaparlamentet uppfordrar kommissionen att kontrollera alla lagstiftningsförslags förenlighet med Lissabonmålen, att säkerställa att kommande lagstiftning fullt ut följer nödvändiga demokratiska förfaranden, även då kommittéförfarandet är involverat, och att förbättra sina planer för en förenkling och uppstramning av gemenskapens regelverk. På så vis kan man minska kostnaderna för lagstiftningens förenlighet och frigöra medel för att stimulera innovation och skapa arbetstillfällen.
33. Europaparlamentet stöder tanken på nationella handlingsplaner för att genomföra Lissabonstrategin, där varje regering skall utse en minister för att samordna verksamheten.
34. Europaparlamentet välkomnar en konsoliderad rapportering och efterlyser färre men bättre indikatorer som erbjuder möjlighet att på ett öppnare sätt mäta framstegen när det gäller de ekonomiska, sociala och miljörelaterade faktorerna i Lissabonstrategin, bland annat genom en offentlig databas över varje medlemsstats genomförandegrad samt jämförande analyser och bästa praxis när det gäller samfinansierade program. Parlamentet vill att kommissionen regelbundet lägger fram ett meddelande inför Europaparlamentet och de nationella parlamenten med en analys av medlemsstaternas genomförande av Lissabonstrategin.
35. Europaparlamentet begär att kommissionens årliga framstegsrapporter och ekonomiska strategiska riktlinjer skickas till parlamentet innan de sänds till rådet, så att parlamentet får möjlighet att yttra sig.
36. Europaparlamentet uppmanar Europeiska rådet att under vårmötet åstadkomma enklare och konsekventare förvaltningssystem för att underlätta allmänhetens och parlamentets kontroll.
37. Europaparlamentet föreslår ett trepartsmöte mellan de tre institutionerna för att fastställa de viktigaste politiska prioriteringarna inför det Europeiska rådets vårmöte.
38. Europaparlamentet poängterar att en verklig dialogkultur bör utvecklas med parlamentet för att en gemensam ansvarskänsla skall skapas. Kommunikation och ett kontrollerat genomförande prioriteras nämligen lika högt av parlamentet. Därför är ett starkt partnerskap mellan parlamentet och kommissionen och mellan parlamentet och de nationella parlamenten, tillsammans med ett ökat deltagande av regionala och lokala myndigheter, nyckeln till ett lyckat genomförande.
39. Europaparlamentet riktar uppmärksamheten på den interparlamentariska konferens som skall äga rum den 16–17 mars 2005 i Bryssel i syfte att främja samarbetet i denna fråga mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet och uppmanar samtidigt Europeiska rådet att i samband med vårmötet lägga fram förslag om att stärka både den parlamentariska dimensionen och den offentliga debattens roll i Lissabonstrategin.
40. Europaparlamentet kräver att man i de nationella budgetarna och i EU:s budget, liksom i den kommande budgetplanen för 2007–2013, tar hänsyn till de mål som ställts upp inom ramen för Lissabonprocessen.

41. Europaparlamentet erkänner regionalpolitikens unika mervärde för genomförandet av Lissabonmålen och påminner om att adekvata ekonomiska medel är en nödvändighet för att denna utmaning skall kunna antas på ett effektivt och balanserat sätt. Parlamentet påpekar att de omfördelade strukturfonderna nu är kraftigt inriktade på Lissabonmålen och kräver att även budgetplanen skall återspegla detta förhållande.
42. Europaparlamentet inser TEN-projektens betydelse för genomförandet av Lissabonmålen och betydelsen av att dessa projekt byggs upp snabbt och stöder därför kommissionen i dess försök att övertyga medlemsstaterna om att TEN-projekten måste planeras och finansieras med hjälp av EU-budgeten och via offentlig-privata partnerskap.
43. Europaparlamentet efterlyser en allmänt hållbar strategi för transportpolitiken som bygger på ökad användning av ny teknik.
44. Europaparlamentet anser att det måste tas fram ett nytt initiativ om informationssamhället med en genomgång av utmaningarna fram till 2010 och att detta initiativ bör skapa stabila förutsättningar för utvecklingen av elektroniska kommunikationsmedel och digitala tjänster och lägga fokus på utvecklingen av EU-insatser inom forskning, innovation samt spridning av informations- och kommunikationsteknik.
45. Europaparlamentet konstaterar att den kreativa industrin är på väg att utvecklas till en mycket lovande sektor i Europas ekonomi och att det finns en enorm sysselsättningspotential inom de nya medierna och den digitala kulturen.
46. Europaparlamentet uppmanar Europeiska rådet att i samband med vårmötet slå fast att investeringar är en nyckelfaktor för Europas modernisering och att enas om gemensamma åtgärder för att främja offentliga och privata investeringar med särskild tyngdpunkt på de investeringsformer som är viktigast för Lissabonprocessen.
47. Europaparlamentet uppmanar Europeiska rådet att i samband med vårmötet stärka Europeiska investeringsbankens roll och att särskilt se till att den i högre grad koncentrerar sin utlåningsverksamhet till investeringar som främjar Lissabonmålen, ökar utlåningen av riskkapital och förstärker stödet till små och medelstora företag, i synnerhet sådana som försummas av kapitalmarknaderna.
48. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet.